

Szerkesztőségi iroda:
Csik-Szereda
Sultán-ház, (posta mellett)
hová
a lap szellemi részét illető
közlemények fildendők

Kiadóhivatal:
György Jakab Márton
könyvnyomdája
hová
az előfizetési pénzek és
hirdetéseik küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.

Hirdetési díjak:
3 hasábos petitsorért vagy
annak helyéért 5 kr
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.

Nyitási cikkeik
soronként 10 kr-ért közöl-
tetnek.

Papjaink a közéletben.

Felhangzik a vád és megújul napról napra a panasz hogy megyénkben a társadalom az a rétege, mely nyolczszázadon keresztül dolgozott magának a mai társadalomnak felépítésén; dolgozott mint építész, dolgozott mint munkás, — nem élvezti azt a hatalmat, nem azt a jövedelmet, nem azt a tiszteletet a mit multjánál fogva jogosan követelhet.

Értjük a csiki papságot, mely elzárkózva, magára hagyatva, részt nem véve a közügyek intézésében, kizárólag a szószéknek él s szótlanul, keresztényi türelemmel és kötelességtudással teljesíti az állam által a közügyek érdekében reá rótt kötelezettséget. Vezeti az anyakönyveket, nyilvántartja a had és tankötelezetteket, a születéseket, elhalálozásokat, esketéseket, mert az állami érdek parancsolja. És mit kap ezért ellenszolgálat képpen? Semmit. Más megyékben a társadalom veszi át a jutalmazó szerepét akkor, mikor ez osztály tagjait a közügyek intézésénél vezéri szereppel tiszteli meg. Beválasztja bizottsági tagjai közé, a legkényesebb ügyek elintézését bizza rájuk és hallgatja meg tanácsaikat.

És nálunk? Mi megbőtránkozunk ha a szószék felkent apostola megyei, községi bizottsági tagságra aspirál; tüzzel-vassal küzdünk ellene nemcsak, de a mi ez osztály életexistenciáját illeti, még ott sem adjuk ki a hivatalos segílyt. Papjainknak maguknak kell a végrehajtó gyűlöletes munkáját teljesíteni — ha megakarnak élni, a képét a rendelkezésükre álló eszközökkel maguknak papjainknak kell behajtaniok s ha erélyesebb eszközöket alkalmaz valamelyik: akkor ráesünk, megbélyegezzük és lehetetlenítjük a községben, a megyében.

A közfelfogás azt tartja ugyan, hogy a pap éljen a templomnak, a szószéknek, ne avatkozzék bele a társadalom vezetésébe, mihez úgy sem ért és ne akarjon több lenni, mint a mi volt a multban s a mi jelenleg: az ötödik kereke a társadalomnak.

Igaztalan felfogás és rozszakaratu feledése a multban teljesített dicső munkának, mit épen a mi társadalmunknak nem szabad felednie. Mert mit tett a papság, mit az egyház me-

gyénkben nyolcz századon keresztül? Henyélt talán kényelmes pamlagán, míg a vándorlásban, a folytonos háborukban kifáradt csoport egy maradandó hely, egy tömör társadalom megépítésén fáradozott? Nem. Az építő, a munkás maga az egyház, maga a papság volt mint mindenütt, úgy megyénkben is.

Hirdette az „üdv ígét“ türelemre, önmegtagadásra, felebaráti szeretetre lelkesített, a mely egyedül tartja össze a társadalmat; az erdők rengetegei közé, s az Olt lapályára élő organismust alkotott, a melynek tagjai egy cél és tan köré seregelve pásztorainak igazgatása és szerves törvények alatt állottak amely nélkül menthetetlenül elvész a beletörő barbarok támadásai közepete, mint elvesztek egymásután az ide letelepült őslakók eleink fellépésével.

Ime a papság, ime az egyház munkája társadalmunk megalapításánál. — És e munka nem szünetel továbbra sem. Az állati bőrbe öltözött hosszú haju ispánjaink mellett, a Zoltánok, Simeonok, Perének, Latzok, Gerébek, Miháczok, Sándorok mellett mindig ott találjuk a hosszuruhás, hajkoronás papjainkat, kik mint egyedüli tollforgató emberek vezetik a gyűléseket, fogalmazzák a rendeleteket, észszerűbbé teszik törvényeinket.

A szárhegyi s a somlyói barát nem kizárólag czellájának él, nemcsak a vallás ígéiben keres és talál foglalkozást nekének, hanem társaisával feltöri a földet, malmot épít, megszelidíti a félvad állatokat, ekébe, szekérbe fogja a lovat, ökröt, lábbelit, ruhát készít, könyvet nyomtat, s ha ebbe beleun, lesz tanító az általa alapított és fentartott iskolában, szellemi vezére a társadalomnak a melyet az értelem által szabályozott kézi munkájával s annak terjesztésével megnevesített.

A hadba a fejedelem szólította székelyeinket, de a papjaink által magasra emelt kereszt alatt vívták harczedzett őseink védelmi harczait. Azok a töröktől el és visszafoglalt havasok, a melyeket megyénknek visszaadott a fejedelmi kegy, s melyek ma több, mint 4 millió forint értéket képviselnek, — a kereszt alatt, a félhold ellen vívott csatáknak voltak gazdag zsákmányai.

És mikor elült a harcok zaja, mikor a szellem és értelemfejlesztésén kell munkálkodnia a társadalomnak, ki viszi újból a zászlót? Az egyháznak, a vallásnak szolgáló papjaink. Az ő kezdeményezésük, buzgalkodásuk, áldozatkészségük és vezetésük alatt épül fel és virágzik a somlyói gymnasium, mely rajonként bocsátja ki kebeléből azokat a férfiakat, kik nemcsak megyénkben, hanem az egész országban a legelőkelőbb helyeket foglalják el a közélet különböző régióiban.

Ime a papjaink, ime az egyházunk munkája a társadalom fejlesztése és fentartásában! Nemcsak a hitnek, a vallásnak voltak ők apostolai, hanem ők voltak apostolai megyénkben mindig azoknak az eszméknek is, melyeket vezérszállagul választott magának az egymásra következő s különböző eszmekörben élő nemzedék.

Csak hogy persze mai nap már nem érnék rá a történelem tanulására, s ha megtanuljuk is azt könnyen feledjük el, pedig nekünk, magára hagyott maroknyi népnek itt a határszélén felednünk nem szabad, hogy a mint vezéreink voltak a multban papjaink, úgy közremunkálásukat a fentartás nehéz munkájában ma sem nélkülözhetjük.

Ezekkel azonban korántsem mondjuk azt, hogy egyedül társadalmunk a hibás. Hibásak maguk papjaink is, kik félrevonulva élnek a társadalom mozgalmaitól, nem vesznek felelősséget követelni, kieroszakolni az őket tanulmányuknál fogva megillető helyet a közügyek zöld asztala mellett; mert hiszen 'míg községeink gyűléstermében csaknem mindenütt ott látjuk a kántort, tanítót hangadóként szerepelni, addig papjaink közül vajmi csekély azoknak száma, kik a szószéken kívül más helyen és alkalommal is kérdőre vonják a kufárokat. Pedig egy községben ki tehetné könnyebben az ellenőrzést, mint a teljes független állásban lévő papjaink; ki hivatottabb erre, mint az oly magas előképzést nyert lelkészeink?

Igaz az is, hogy egy bizonyos adminisztráció-ismeretet meg kell szerezniök, egynémely speczialis törvényt elsajátítaniok; de hát mi ez a törvénytanulás akkor és annak, ki már a

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Az én első cliensem.

Vigan dohogott a mozdony vastag kéménye, óriási fehér felleggel tarkázva be az ég azurját. — A vonat kerekei kellemesen dübörögtek, s az állomáson fel-felhangzó éles fütty mintha csak fellanyozó édes zene lett volna.

Gyakran útaztam életemben, s bár szerettem útazni, mindig untatott a vasútak egyhangúsága. — Oh akkor nem. — Lelkem elfoglalva volt, épített várakat, majd lerombolta azokat, hogy annál szebbek bontakozzanak ki ábrándjaim gőzköréből.

Vonatunk lassan haladt és az idő mégis gyorsan repült, mert boldog valék.

De hát nem volt-e rá okom?

Volt!

Édes örömmel, nemes kéjérzettel szorítottam keblemre régi reményeim megvalósulásának bizonyítékát. — Zsebemben volt a nagypecsétű oklevél. — Majd kivettem azt onnan, s mint a szerelmes kedvese arczképét, áhitattal vittem ajkaimhoz alig megszáradt betűit.

Fél nap óta voltam már egyedül kocsimban. Talán hazáig ki sem mozdultam volna, úgy elfog-

lalt esendes boldogságom! De hát a mindannyiunk legnagyobb zsarnoka az éhes gyomor végre is félbeszakította álmadozásaimat és ódumból kikergetett.

Alig szolgáltam ki zsarnokomat csengették a másodikat.

Az állomás kapusa szörnyű szaporasággal hadarta el a sorba következő állomások neveit, bevégezve kitünő memóriájáról tanuskodó kereplését egy hatalmas „beszállni“ kiáltással.

Összeszedtem magamat s indultam folytatni édes ábrándjaimat.

Egy újságáros gyerek állta útamat s anyyi buzgalommal igyekezett tudni lapjain, hogy ha lekésni nem akartam, árúczikke egyik példányának megvásárlásával kellett kitéríteni útamból. Képes lett volna feltartani, ha meg nem veszem árúját. — Így aztán kezembe került az „Ároki Kürt.“

Na ez ugyan nem fogja hosszasan elrabolni ábrándokra szánt drága időmet! Mégis, hogy ne vádolhasson lelkiismeretem 5 krajczáromnak — ennyi volt a „Kürt“ — hasztalan kidobása miatt, s hogy a lelkiismeretemnek hozandó nagy áldozaton is minél hamarabb átessen, elkezdék böngészni a vidéki lapocska tere-feréi közt.

Kövér betűkkel „Kuriozum“ czímen adta tudtára „olvasóinak“ a rám tukmált sajtó termék,

hogy „hazánkban“ étezik hely, hól lámpással is hasztalan keres valaki ügyvédet.

Elmondja a „Kuriozum“, hogy: „D. város telekkönyvvi és járásbirósági székhely és mégis meg van mentve az emberiség legszaporább osztályától; — egyetlen ügyvéd sem boldogítja a népet.“

Jámor szerkesztő! Ennek bizonyára vagy egy fiskális segített emlékező tehetségén: hogy meg ne feledkezzék hitelezőiről! Ilyesmit gondolhattam első sorban a „Kuriozum“ olvasása után, s kissé bosszankodtam is, hogy nekünk — mintha csak gombák volnánk — szemünkre veti a szaporaságot. — Na bizony! tán a scriblerek valami nehezen teremnek?!

Kár volt haragudnom.

Nagyon eszes ember volt a „Kürt“ szerkesztője. — Nála nélkül nem akadtam volna rá az én édes, kedveskis cliensemre,

Na de ne vágjunk az események elé!

A „Kuriozum“ elolvasása után megtörtént velem, hogy félhagytam az ábrándjaimmal és szépen hozzáfogtam a nagyon praktikus gondolkodáshoz.

Meghánytam-vetettem, hogy bizony szülővárosomban is csak úgy hemzseg az ügyvéd, aztán mindenik még javakorbéli ember, birja is mindenik a munkát, és nekem majd nagyon nehéz lesz

hírlapok útján ugyanis ismeri a nagy körvonalokat?

S aztán bárminő munkába kerüljön is az, a papnak ép úgy meg kell azt is tanulni, mint catechist, mert a társadalom azon a lépcsőfokán, hol a papi elem van, csak úgy állhatni meg, ha a szakismeretek mellett általános ismeretekkel is bírunk. És ha ez meg van, nemcsak ok és alap nincs arra, hogy papjaink zárdái életet éljenek, de hivatásszerű kötelességük kielégíteni a küzdőterre s résztvenni a harcban, a mit az atomok vivnak a köz érdekében; hivatásszerű kötelességük üldözni ott és annak személyében a bünt, a hol és a ki által az elkövetett; és kötelességszerű hivatásuk tanácsot adni, irányt mutatni minden téren, a hol a nagy közéleti érdekei fognak kérdésben.

Hajdan a vallás az egész embert követelte a maga részére, s papjainknak akkor nagyon is elég feladatot adott előkészíteni azokat a jövő életre, kikre nézve csak a siron túl nyílik meg az örök élet; ma az egyénnek már itt lent is kell feladatokat teljesíteni és megoidania. Az ember ma már nemcsak hívő, de tagja, feje egy családnak, tagja egy szűkebb körnek, a társadalomnak, sőt tagja a mindannyiunkat felölölő közületnek: az államnak.

Mindezekkel szemben kötelezettségei vannak, a melyeket csak a tökéletes ember képes megvalósítani. Kiképezni, tökéletessé tenni az embert, hogy teljesítse az önmaga, a család, a társadalom, az állammal szemben fenálló kötelezettségeit, ez ma már papjainknak kötelessége, ez az ő munkakörük s ha e munkakört lelkiismeretesen betölteni akarják, nemcsak szószékeiken kell helyökön megállaniok, hanem tanácsot, irányt, eszmét kell tudni adniok ama száz és százféle életkörüben, a hol az ember megfordul.

Igazhívő, vallásos ember nem lehet az, a ki nem jó családapja, nem önzetlen társadalmi tag, nem kötelességtudó állampolgár. És viszont a pap sem lehet jó pap, ha visszavonulva a közélet terétől, csak a szószéknek él.

Dr. Molnár László.

LAPSZEMLE.

A véderő törvényjavaslat képezte egész héten a legnagyobb érdeklődés tárgyát és a kedélyeket valódi hullámvásba hozta. — A szabadelvű körben f. 8-án tartott értekezleten a kormánypártnak saját kebeléből támadt ellenzéke. — Horváth Gyula, a miniszterelnök bizalmasa nagy őszinteséggel fejezte ki az értekezleten óhaját, hogy a magyar nyelv állami és ne legénységi nyelv legyen a hadseregben s aggodalmainak adott kifejezést, hogy a véderő törvényjavaslat 14. §-a alkotmány sértést foglalt magában. — Hegedűs Sándor szintén nagy aggodalmát fejezte ki a törvényjavaslat ellen már pénzügyi szempontból is, mert több mint 3 millió forint újabb kiadással terheltetik az ország. A 9-én tartott értekezleten Tisza miniszter-

elnök a Varasdy, Dárday, Pulszky, Körössy Sándor és Chorin felszólításai után is megmaradt megelőző nap tett kijelentése mellett, hogy a törvényjavaslat megszavazását pártkérdésnek tekintti, s compromisszumot tenni nem hajlandó, mivel erős meggyőződése, hogy a törvényjavaslat alkotmány sértést nem foglal magában.

A szabadelvű klubban és a mérsékelt ellenzék értekezletén történt heves beszédek után igen nagy kíváncsisággal és érdeklődéssel tekintett mindenki a véderő-törvényjavaslat tárgyalásainak az országgyűlésen leendő megkezdése elé. — Ennek a nagy érdeklődésnek tulajdonítható, hogy a országgyűlésre 10-én igen nagy számú halgatóság jelent meg. — Ez volt tudniillik a javaslat felett megkezdett vita első napja.

München előadó után Bolgár Ferencz másfél óráig tartott beszéljében a véderő bizottság kisebbségének véleményét kísérlette megokolni, nagy szakismeretet bizonyított be a javaslat ellen tartott szonokratában. — Utánna Főjérváry miniszter szólalt fel a javaslat érdekében, s az után Csáky vallás- és közoktatási miniszter beszélt a német nyelv tanítására vonatkozó rendeletének védelmére. — A 10-iki gyűlést Vadnay Andor független antiszemita által nyújtott meglepetés fejezte be, ki beszédében nyilvánította, hogy a törvényjavaslatot teljes mérvben pártolja úgy, hogyha a kormány annak benyújtását elmulasztotta volna, maga sürgette volna a benyújtást. — A függetlenségi képviselők a beszéd után tüntetőleg távoztak Vadnay mellől, a kormánypártiak egyrésze pedig elensúlyozásul köréje gyülekezett.

11-én a vita második napján a képviselőház ülését Apponyi gróf beszédje töltötte be, ki a halgatóságot és a balodalt valószínűs elragadó lelkesülésbe hozta ismert oratori tehetségével, melynek segítségével hatalmas kifejezést adott azon nézetének, hogy a javaslat alkotmányos, kulturális és és nemzeti sérelmeket foglal magában. — Rajta kívül Tóth Ernő és Melczér a javaslat, ellen Széchenyi Aladár gróf és Bauszner Gudió a javaslat mellett szólalt fel. — 12-én napirend előtt Daniél Ernő szólott fel, s védelmezte Apponyi megelőző nap tartott beszédével szemben a pénzügyi bizottságot. — Beszél a javaslat érdekében Pongrácz Károly gr. ellene Ugron Gábor, ki nem volt oly heves, mint máskor szokott: ellene beszélt még Thaly és Lits, ez utóbbi különösen a német nyelv kérdését fejtegette. — Rohonyi a javaslat mellett és az önkéntes intézmény védelmére szólalt fel. — A 13-iki vitát Tisza zárta be fél órával tovább tartó beszédjében erős argumentumokat hozva fel a javaslat mellett. — Különösen kiemelendő tartalmas beszédjének azon része, hol a kormányválság lehetőségéről nyilatkozott s hol kifejezést adott azon meggyőződésének, hogy bárki következhetne utána jobb javaslatot nem tehetne, s meggyőződésében meg nem ingatják a gyanúsítások sem.

Külföld.

Szófia-ban a valószínűség szerint a hó végére a kormányválság véget ér azáltal, hogy a

radikális pártból megalakul az új kabinet. — A radikálisok tagadják, mintha ők az alkotmánytervezetet orosz befolyás következtében fogadták volna el.

Oroszországból hadikészülődések híre érkezik: E hírek szerint Orosz-Podoliában nagy barakkokat raktárakat és kaszárnnyakat építenek s az építményeket összeköttetésbe hozzák a podoliai vasúttal. Továbbá híre van, hogy a kieli kormányzó területén állomásozó helyőrségek fellett szemlék fognak tartatni annak a meggyőződésnek megszerzése céljából, ha vajjon a csapatok kellőleg képesek-e a fegyverrel bánni?

Csikvármegye közigazgatási bizottságának ülése.

Csikvármegye közigazgatási bizottsága folyó évi január hó 14-én Mikó Bálint főispán elnöklése alatt ülést tartott.

A tagokat üdvözlő megnyitó után elnöklő főispán tudomására hozta a bizottságnak, hogy Deák Ignác közgazdasági előadó a radnóthi uradalom intézőjéül történt kinevezetése következtében előadói állásáról lemondott; továbbá tudatja főispán, hogy Kun Illés gyó-tölgyesi vesztegintézeti segéd a feloszlatott vesztegintézet helyébe lépett „határszéli belépő állomás” teendőivel bizatván meg, ebbeli működését folyó évi január 1-ével megkezdette.

A különböző közigazgatási ágak mult havi állapotáról szóló alispáni jelentés tudomásul vétele után megválasztatván az időszaki albizottságok tagjai, az egyesek és testületek folyamodványai nyertek elintézt.

Amennyiben az 1888. évi IV-ik negyedére esedékes közvetlen illetőleg közvetett adófizetők adói hátralékban vannak, az illető főszolgabírók, illetőleg községi előjárókkal szemben a felelősség kimondatott.

Gyó-Ujfalu, Várhegy és Vasláb községekben több írás és kézi napszám kihagyatván, az ebben hibásnak talált előjárók 59 fit 58 kr. kiszállási költségben marasztaltattak el; ezen körülményből kifolyólag ajánljuk a községi előjáróknak, hogy saját érdekekben tesznek, ha hasonló mulasztásoktól őrizkednek.

A kir. t. mfelügyelőnek a csikvármegyei tanítók mellékfoglalkozása tárgyában tett előterjesztése alapján határozatul kimondatott, hogy jövőben minden egyes tanító, a közigazgatási bizottság előleges engedélye nélkül, semminemű mellékfoglalkozást nem űzhet.

EGYLETI ÉLET.

A csikszeredai Kaszinó közgyűlése.

Csikszereda, 1889. január 12.

A csikszeredai Kaszinó évi rendes közgyűlését folyó hó 12-én d. u. 5 órától kezdődőleg tartotta meg. Lefolyásáról a következőket írhatjuk.

Becze Antal elnök megnyitó beszédében üdvözlö a szép számmal megjelent tagokat s röviden ismerteti a közgyűlés tárgysorozatát.

ábrándképeimben lefestett szép kastélyaim helyett egy szerény kis házat is építeni.

Mindinkább erőt vett rajtam a gondolat, hogy D.-ben ütöm fel sátorfámat.

Utóljára is hosszú útból azzal állítottam be szüleimhez, hogy csak készüljenek megválni fioktól, mert pár nap alatt új otthonomba indulok.

A „Kürt” roppant módon nagyzott — Erről kellett meggyőződnöm mihelyt D.-be érkeztem.

Hogy volt lelke a szerkesztőnek arra, hogy D.-t városnak keresztelje?! Falu volt biz'a. Egy pár hivatalnok, vagy három földes ur képezte az intelligentiát, nó meg az öreg sebész.

Kezdettem megbánni, hogy jó anyámnak szót nem fogadtam, ide harcolkodtam. Na de megtörtént. Az aranybetűs tábla fényesen hirdette: Dr. Peres Imre köz- és váltó-ügyvéd irodája.

Egy-egy paraszt végig ment az utcán, megbámulta táblámat s azzal tovább-állott. — Már huszonnégy órája vártam szivrepesve az első clienst. Alig fért bőrömben a sok jogtudomány, szinte explodáltam a jogi tanácsadás szörnyű nagy vágyától.

Végre kopogtak ajtómon.

Hál' Isten! gondolám s magam siettem ajtót nyitni az érkezőnek.

Egy jól megtermett falusi szolgáló nyitott be, s a gyors járástól fuldokló hangon kiabálta, hogy az istenért siessék, mert a tekintetes ur kér, hogy azonnal menjek.

Szentül megvoltam győződve, hogy „a tekintetes ur” haldoklik, s mielőtt lelkét az örökkévalóságnak átadná, földi javairól kíván intézkedni.

Nem sokat vesztegettem az időt. — Sebess léptekkel igyekeztem a rohanó cseléd nyomában.

Éreztem fontosságomat és azt, hogy ha elvesztem szemeim elől a szaladó leányt: elveszett a végrendelet készítésért járó honorárium!

Egy csinos udvartelek kapuján tért be a gyorslábú kalauz és én rettentetlen bátorsággal győztem le a falusi komondorok iránt mindenkor érzett iszonyomat.

A legnagyobb buzgalommal igyekeztem átlépni első szereplésem színhelyének küszöbét.

— Uram öcsém! kedves doktor öcsém, jöjjön-jöjjön, mentse meg őt! Életemet, vagyonomat, mindent odaadok leányom életéért!

Na ez ugyan gyönyörű história! A végrendelkező öreg úr ahelyett, hogy haldokolna azzal fogad, hogy mentsem meg leánya életét. Felcserek nézek én ki, vagy mi?

Sarkon akartam fordulni, hogy ott hagyjam az öreg urat életével, vagyonával és minden pereputtyával. De mégis meggondoltam, hogy nagy ud-

variátlanság lett volna meg nem magyarázni a kétségbeesett öreg úrnak cselédjével közös tévedését, csak hogy nem engedett szóhoz jutnom. — Hirtelen betuszkolt a szomszédszobába.

Vérző vállal feküdt a pamtagon egy fiatal szép leány. — Azaz biz' én csak sejtettem, hogy szépnek kell lennie, mert a mint beléptemkor meglátta, hogy nem az ismert öreg sebész jött öt gyógyítani, két kezével úgy eltakarta és a párnák közé úgy elrejtette arcát, hogy én mit sem láthattam belőle; de alabástrom nyaka, hófehér, gömbölyű válla és fájdalom közt is ezüst csengésű hangja mind bizonyították, hogy a 17 tavaszt sajálná itthagyni, s azért könyörög oly meghatóan élete megmentéséért.

Mindig bámultam az orvosokat és szivteleknek neveztem hidegvérűségükért, mellyel végignézni, kötözgetni, mosogatni és Isten tudja még mit nem tudnak tenni a tátongó sebekkel.

Nem tudom, a szemérmes leányka esdő hangja vagy mi tett egyszerre oly hőssé, de annyit tudok, hogy egy orvosnál is bámulatos figyelemmel kezdém vizsgálni most már pátienssé lett cliensem sebet.

Na bizony! volt is ok rá annyira kétségbe esni. —

Nem történt egyéb, mint az a csekély dolog, hogy a „tekintetes uram” kisebb és utolsó sarja neménél fogva katonáskodásra lévén utalva, egy

T. Nagy Imre titkár a megelőzőleg kiküldött pénztárvizsgáló-bizottság eljárása alapján a pénztári állást ismertető jelentését terjeszté elő. E jelentés kiemeli, hogy a múlt évben bevétel volt összesen 354 frt 24 kr, kiadás összesen 226 frt 11 kr, tehát készpénz van 68 frt 13 kr. Tagsági-díjhátralék czímen van a kaszinónak 105 frt 21 kr követelése. — Titkár jelentésében előterjeszti, hogy a hátralék gyanánt kimutatott 105 frt 21 kr összegbe beleszámitattott egy tag után 10 frt tagsági díjhátralék, mivel azonban a pénztárvizsgáló-bizottság meggyőződést szerzett magának arról, hogy a 10 frttal hátralékban levőnek jelzett egyén alapszabályszerű és tagságra kötelező aláírást az 1887- és 1888-ik években nem tett s mivel ez okból jogosan a hátraléknak kimutatott 10 frt sem követelhető, ezen összeget leirandónak véli. — Leirandónak véleményezi továbbá egy másik tag után hátraléknak kimutatott 12 frt díjhátraléket is, mivel e tag a kör elnökéhez benyújtott kérésében szerény anyagi viszonyaira való tekintettel a hátralék elengedését kéri annyival inkább, mert ezen összeget emlékezete szerint már befizette s csak tévedésből nem nyugtáztatott.

A közgyűlés a 10 frtot minden megjegyzés nélkül, a 12 frtot pedig nem azért, mintha azt az illető már befizette volna, hanem egyedül anyagi viszonyaira való tekintettel határozta leirandónak, melyek után a pénztári állás 68 frt 13 kr készpénz és 83 frt 21 kr. könnlevő követeléssel összesen 151 frt 34 kr-ban állapított meg.

Elnök ezek után a maga és tisztársai nevében megköszöni a bizalmat, melylyel a kaszinó őket eddig megtisztelte egyúttal saját és társainak viselt állásuktól visszalépését kinyilvánítja.

A tisztikar alapszabályszerű ezen leköszönését a közgyűlés elfogadja és Vajna Tamás korelnök ajánlatára a lelépett elnök és tisztikarnak működéséért köszönetet szavaz és felkiáltás útján valamennyit újra megválasztja, az időközben elbetegesedett gazda kivételével, kinek helyébe Kovács Antal könyvtárnok egyhangulag gazdának is megválasztott.

Az újra megválasztott elnök helyét ismét elfoglalván, az időközben eltávozott egy választmányi tag helyébe újnak és a kaszinóba belépett honvédtisztikar kebeléből is egy másik választmányi tagnak megválasztását hozta javaslatba, minek folytán Kövály László és Horváth Károly közfelkiáltás útján megválasztattak.

A tisztikar és igazgató-választmány ezek szerint 1889. évre: Becze Antal elnök, Szóts Márton alelnök, T. Nagy Imre titkár, Kovács Antal könyvtárnok és gazda, Benedek István pénztárnok; — Bartha Ignác, Domokos János, dr. Fejér Antal, Horváth Károly, Kövály László, Nagy Sándor, Szász Lajos Székely Endre ig. vál. rendes tagok, Dr. Beteg Antal és Kovács György igazg. választmányi póttagok.

Következtek az indítványok.

Írásbeli indítvány beadva nem lévén, Bartha Ignác kir. ügyész és ig. választmányi tag indítványozta, hogy a közgyűlés akár az igazgató vá-

lasztmányt, akár egy ad hoc bizottságot küldjön ki azon megbízással, hogy a számban is gyarapodott kaszinó részére egy tágasabb és megfelelőbb helyiséget szemeljen ki s erről valamint a legcélszerűbb elhelyezkedés s ennek módzatáról folyó év márczius 1-ig terjedően javaslatot elő.

A közgyűlés ez indítványt egyhangulag és annál is inkább elfogadta, mert már az igazgató-választmány is foglalkozott kérdéssel, s a továbbiakban eljárásra is az igazgató-választmányt kérte föl s bizta meg.

Ugyanek Bartha Ignác indítványozta továbbá, hogy a kaszinóba a beiratkozások ne mint eddig, csak egy évre, hanem legalább 3 évre történjenek, s e czélból az alapszabály vonatkozó §-a ily értelemben módosíthatnék. Indítványa indoklást főleg azt hozta fel, hogy ezáltal az állandóságot s a kaszinó jövőjét az eddiginél nagyobb mértékben véli biztosíthatni.

Ez indítványhoz többen ellenkező érveléssel szóltak, t. i. hogy az egy évre beiratkozással vélik az indítványozó által kontemplált célt biztosabban elérni, s példákat hoztak fel, melyek szerint a hosszabb időre való lekötöttség a tagokat inkább a belépéstől vonakodásra indítaná, tehát az eddigi eljárást óhajtották fenntartani. Így a közgyűlés is e mellett maradt.

Heigel Lipót tag indítványozta tovább, hogy a könyvtári katalógus nyomtatassék ki, mi szintén elhatározottat.

Végül dr. Fejér Antal kaszinó-báznak az idej farsangon leendő megajánlását hozta javaslatba. Hosszasabb és több oldalú megbeszélés után határozatba ment, hogy a kaszinó az idej farsangon bált rendez, melynek elnökül Becze Antal kaszinói elnök felkiáltás útján megválasztott utasítottat, hogy alakítson egy rendező bizottságot s a kérdést saját legjobb belátása szerint beszélje meg és a szükséges intézkedéseket tegye meg.

A gyűlés ezek után a múlt évi hetilapok és a folyó évi napi lapok másolvasásra leendő elárverezését határozta el.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök köszönetet mond a megjelenteknek érdeklődésükért a gyűlést bezárta.

LEVELEZÉS.

Szatmár, 1889. január

Tekintetes Szerkesztő úr!

Az „Egyetértés”-ben találkoztam heeszes névvel: onnan tudtam meg, hogy szerkesztésében társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi heti lap nyert az újjévvél életet.

Igazi benső, önzetlen öröm szállta meg lelkemet, midőn olvastam, hogy szülővárosomban egy közöny lát napvilágot.

Nekem, az egyszerű iparosnak, ki 29 év óta a távolból kíséri figyelemmel szülőhelye viszonyait, jól esett tapasztalnom, hogy esiki testvéreim a korral haladnak előre.

Éltesse is az Isten a székely népet, míg csak egy ember lesz a földön!

Látta vérzeni drága kisasszonyát, hallotta doktorért kiabálni megijeszt gazdáját, s mert az öreg chirurgaiba helyezett eddigi nagy bizalmát a szomszédban nem rég végzett érvágás szerencsétlen kimenetele nagyon megcsappantotta, kapott az új doktoron.

Igy jutottam végrendelet készítés reményében a szép sobesült gyógyításához. Végeztem is ám derekasan.

Sok orvos irigy lehetne az ügyesség és gyöngédségre, melylyel a cigánytűt Gabri vállából eltávolítottam.

Hónapokon át nem láttam az általam meggyógyított leányt.

Urambátyámmal némelykor itt-ott találkozott ugyan és ilyenkor mindig megdicsérte a tudományomat s tréfálódzott sokoldalúságommal; de bármilyen szíves volt is ilyenkor hozzám, elég hátlanság volt képzeletemben eljárása, hogy soha nem hívott volna házához.

Később tudtam meg az okát.

Nagyon szégyelhette az én kis patiens-clientem, hogy akkor megláttam a gömbölyű vállait! Az arcát sem akarta már megmutatni nekem! Ő

Mindig büszke voltam a székely névre, mely név miatt ha szóba jött pirulni nem kellett soha. Most még büszkébb vagyok, mert faj, mely annyi viszontagság után ös fészket és nyelvet megbírta tartani, sőt a korral mindig haladni is tudott, azt bizonyítja, hogy hazáját végtelenül szereti.

A szerkesztő ur fogadja őszinte jókívánataimat, melylyel maradok kiváló tisztelettel

Jakab Ignác,
szabó-mester.

Fillérestély.

A esikszerepai kised-óvoda javára folyó évi január hó 12-én rendezett multság nem várt fényes eredménnyel tartott meg. Nem hiába hogy a farsang megkezdődött, mert e multság oly pártolásban reszesült, hogy a „Csillag” vendéglő tágas helyiségei alig voltak képesek befogadni a nagyszámú közönséget.

A táncmultságot megelőzőleg volt szavallat, ének műkedvelői előadás.

Legelőször a kis Nagy Sándor Erzsike lépett a színpadra és oly ügyességgel, értelemmel, szép hangléptéssel szavallt, hogy mindnyájan megvoltunk lepve a gyermek-leánya sikere által.

Azután előadott a „8-ik pont” című 1 felvonásos vígjáték. Szereplők voltak: Bruszt Elekne, Bogdály Gyula, Wellmann Etelka és Balló Gábor. Mindnyájan kiváló ügyességgel oldották meg feladatukat. Bruszt Elekne egész otthonosan érezte magát a színpadon a cserélt szerepben s a kissé leandis maszkirozás alatt is kiesillogott a szép asszony. Kébe a párisi gavallér méltán beleszerethetett. Balló Gábor ügyes mozgású és esimes udvarló volt. Bogdály Gyula az örökösen veszekedő, gorombáskoló braziliát igen jól adta. Wellmann Etelka igen kedves kis szobacziézsuka volt oly meglepő otthonossággal játszott, hogy méltán ajánlhatjuk neki a nagyobb szerepben való föllépést is.

A színelőadás után Lakatos Mihályné énekelt két szép dalt és pedig egész preczióval kellemes lágy zengésű hanggal.

A szereplőket a közönség tapsviharral méltányolta fáradságukért.

Mindezek után következett a fiatal lányok és ifjú asszonyok bájos serege által várva-várt táncmultság, mely szaka latlan jókedvvel szinte egész hajnalig tartott.

A jelenlevők közül, mennyire emlékeztünk engedni, felsoroljuk a következő hölgyeket: Vajna Tamásné, Endes Józsefné, Eltes Elekne, Gál Endréné, Szóts Mártonné, Pap Domokosné, Eltes Zsigmondné, Eltes Jakabné, Lukács Józsefné, Gál Tamásné, dr. Nagy Ferenczné, Kovács Antalné, Szász Lajosné, Gergely Károlyné, Fisch Lipótné, Pap Andrásné, Jakab Antalné, Emberi Józsefné, Pap Györgyné, Nagy Sándorné, T. Nagy Imréné, Bogdály Gyuláné, özv. Boeskor Mihályné, Bruszt Elekne, Csányi Béláné, dr. Fejér Antalné, Császár Sámuelné, Gál Józsefné, Romfeld Felixné, Kis Antalné, Györgyjakab Mártonné, Hajnó Ignácné, Jakab Józsefné, Endes Ida, Endes Izabella, Czernkó Adél, Vajna Máli, Baló Katinka, Rózsa Mariska, Lukács Juliska, Gál nővérek, Gál Emma, Nagy Krisztina, Sándor Bertha, Kövály Paula, Zepera Paula, Lux Róza, Dávid Anna, Tamás Juliska, Fuak Lúcsi, Romfeld Otti, Wellmann Etelka stb. stb.

tiltotta meg a papjának, hogy az ügyvéd-orvost házukhoz meghívja, s ezt annyira komolyan vette, hogy a társaságban sem jelent meg, ha engem ott sejtett.

Elérkezett végre a „tekintetes ur” nevenapja, már pedig az olyan ünnepek volt, melyre az egész vidék hivatalos volt.

Tehát tilalom ide, tilalom oda, hanem engem nem lehetett kilagyni a meghívottak közül! Az én cliensemnek meg kellett mutatnia az arcát.

Az az arc okozta aztán, hogy én nagyon gyakran kezdtem járni urambátyámek házához, hanem cliensemtől csak viszontszerelmének bevalásá után mertem megkérdezni, hogy még látszik-e a nyilvessző helye?

Az „Ároki Kürt”-re egész életemben prenumerálok. Nagyon okos ember a szerkesztője! Nála nélkül nem lett volna drága kis feleségemmé az én legelső cliensem.

Dr. — a.

kicsikét korán kezdte el a lögyakorlatok teljesítését és egy ilyen gyakorlat közben saját gyártmányú ivének nyilat a falra ragasztott papiros-katonának szíve helyett nényének vállacskaiba találta röpteni.

Ügyetlenségeért ki is kapta, ha erőben nem is, de számban bizonyára a katona-poreziót, mit onnan következtettem, hogy térden állva ott ptyergett a betegszoba sarkában.

Hanem a büntetés nem segített a dolgon. A téves irányt vett nyilvesszőbe belemesterkelt jó nagy cigánytű a falra megelőzőleg tett alaposabb csúszások folytán olyan görbületet kapott, hogy mint a szigony volt a gyöngéd vállba befurakodva.

A háznál senkinek sem volt elég bátorsága horgától megszabadítani az ily durva módon megfogott arany halat.

Ezért volt szükség doktorra.

Falun mi mindent nem tudnak meg az emberek mindjárt az első pillanatban?

Panna, tenyeres-talpas kalauzum is meghalotta, hogy a faluba egy doktor költözött. Nőszahát! a mint megtörtént a baj, szaladt a doktorhoz. Honnan tudhatta szegény, hogy nemcsak emberdoktor, meg ló-doktor, hanem zseb-doktor is van a világon!

Előfizetési felhívás!

A minden szerdán megjelenő társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi „CSIKI LAPOK” című heti közlönyre a közönség b. figyelmét ismételtelen felhívjuk. Lapunk előfizetési árát lehető legjutányosabban a következőkben szabtuk meg:

Egész évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.

Gyűjtők 6 előfizető után egy tisztelet-példányban részesülnek.

Csikszereda, 1889. január hóban.

Teljes tisztelettel:

A „CSIKI LAPOK” kiadóhivatala.

KÜLÖNFÉLÉK.

A „kaszinó-bál” lesz az idei farsang fénypontja Csikszeredában. Beeze Antal alispán kaszinói elnök áll a bál-bizottság élén. A siker biztosítása érdekében szerencsés volt azon gondolat, hogy a bizottság felerészben nős egyénekből fog állni. Közlebről lesz a rendező-bizottság első ülése, melyben a bál napja és a rendezés főbb mozzanatai fognak megállapítani.

— A csikszeredai önkéntes tűzoltó-egyesület választmánya folyó hó 12-én ülést tartott, melyen az évi rendes közgyűlés és a tűzoltó-bál megtartásának napja határozatott meg. A közgyűlés február 10-én, a bál pedig február 16-án lesz.

— A csikmegyei savanyú vizeknek és fürdőknek tájrajzi és tudományos leírásán dolgozik jelenleg dr. Hankó Vilmos budapesti reáliskolai tanár, ki e téreni szakismereteit többrendbeli munkájával bemutatta. Biztos tudomásunk szerint munka csak egy része lesz ama nagy műnek, melyet a tudós szerző a magyarországi fürdőkrol és savanyúvizekrol ír s a mely munka, mint tervezve van az összes európai nyelveken meg fog jelenni. Hankó most egy éve személyesen volt lent tanulmányozni fürdőinket és savanyúvizeinket s így reméljük, hogy nemesak szakszerű, de hű is lesz a mit fürdőinkrol írni fog.

— Jégspport. A csikszeredai jégpályán, mely itársaséletünk egyik kedves gyűlhelye szokott lenni naponként élénkebb és élénkebb lesz az élet. E kitűnő testező sportot leányaink, asszonyaink és ifjaink mind többen és többen gyakorolják, úgy, hogy már a jégpálya az üdülő és szórakoztató helyek egyik kerestettjévé vált. A tagok száma 70-en fülül van. A koresolyázás ideje délutánonként van, s különösen ünnepnapokon a jégpályán olyan pezsgő élet van, mely kis városunknak valójában diésőségére válik. A nők közül a koresolyázás sportját rendszeren úzik és pedig többnyire mindannyian már kiváló ügyességgel: Bójtly Endréné, Sieber főhadnagyné, Brust Elekné, Hary Gézané, Pap Andrásné, Pap Domokosné, Fodor Róza, Czipera Paula, Beeze Ilka, Lukács Juliska, Romfeld Otti, Wellmann Etelka, Lux Róza, Gál Emma, Nagy Krisztina, stb. Azok pedig, a kik nem koresolyáznak, gyönyörködhetnek a tovasikamlók vig seregében és közbe-közbe meg is szánkázhatnak az előzékeny és szolgálatkés fiatal emberek által. Ugy hogy elmondhatjuk, miszerint a jégpályán a téli időszakban koresolyázók és nemkoresolyázók igen vig és multságos időtöltést találnak és társaséletünk élénkítésére minél többen adhatnak itt találkát egymásnak társaskörök. Mint halljuk ezután hetenként kétszer esütörtökön és vasárnap zene is jogja élénkíteni a multságot s esténként fáklyavilágítások és tűzijátékok is fognak rendeztetni a farsang folytán.

— A gyergyószentmiklósi veres-kereszt fiókegyelet folyó hó 17- és 31-én fillérestélyteket rendez a szokásos 10 kros belépti-dij mellett.

— Az „Olvasó-kör” Gyergyószentmiklóson évi rendes közgyűlését a kör helyiségében folyó hó 13-án tartotta meg. A megválasztott igazgató választmány névsorát lapunk jövő számában közölni fogjuk.

— Táncmultság. A gyergyó-szentmiklósi „Polgári Olvasó-kör” 1889. évi január hó 26-án a Laurenczi János termében saját könyvtára javára zártkörű táncestetélyt rendez. — Belépti-dij: Személyjegy 1 frt., családijegy 2 frt 50 kr. — Jegyek előre válthatók: Keresztes Gerő ur üzletében Gyergyószentmiklóson. Felülfizetések közzö-

nettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. — Kezdeté este 8 órakor.

— A természet szabad ölen született, ott élt s talán élt volna még sokáig Fekete György, ha kezét nem emelt volna a törvény emberei ellen, de ellentállott a törvény végrehajtásában eljáró közzegeknek s ezért 3 évi börtönre íteltetett. — A halálos tüdőgümőkór, melynek az erdők egészséges léghőmérséklet gyanze volt ereje, a börtön szűk falai közt legyőzte a természet vad fiát. — Szegény rab, gondos ápoltatása dacára, a törvényszéki fogházban kezelebről meghalt.

Nyilvános számadás.

I. A csikszeredai kised-óvoda javára Szász Lajosné s Kovács Antalné urnok és Horváth Károly s Kikinday Gyula urak által folyó hó 12-én rendezett fillérestélyen volt bevétel 68 frt 39 kr., kiadás 28 frt 36 kr., tiszta jövedelem tehát 40 frt 3 kr., mely alólrótnak mai napon átadott.

Felülfizettek: Madár Imre 70 k., Sándor Albert 1 frt 50 kr., Kikinday Gyula 1 frt 70 kr., Eltes Elekné 40 kr., Dobai József 10 kr., Császár József 30 kr., Császár Annamé 10 kr., Fisch Lipót 30 kr., Bona Gergely 20 kr., Szász Lajos 70 kr., Péter István 20 kr., Baresai Fáyolyné 20 kr., Dr. Fejér Antal 40 kr., Gál Tamás százados 40 kr., Endes Ida 40 kr., Endes Józsefné 40 kr., Pap Domokos 10 kr., Mikó Bálint 2 frt 70 kr., Nagy Sándor 30 kr., Dr. Betegh Antal 70 kr., Esztogár Bálint 20 kr., Nagy Imre 50 kr., Kövári László 1 frt 40 kr., Tórnórné 10 kr., Kovács Akos 20 kr., Puskás János 20 kr., Tolvaj Albert 20 kr., Ambrus Dénes 20 kr., Gecző Béla 10 kr., Orbán Péterné 10 kr., Kohn Armin 70 kr., Molnár Lajos 70 kr., Dr. Boeskor Béla 70 kr., Borsiczky Gyula 20 kr., Máthé Ambrus 10 N. N. 10 kr., Dr. Molnár József 70 kr., Dr. Molnár Károly 70 kr., Gál József 40 kr., Száva Lukács 60 kr., Hajnó János 10 kr., Gözsy Árpád 1 frt., Horváth Károly 70 kr.

II. Eltes Jakabné öngyűsége mint aláírta i iv tartó útján az óvoda rendes tagjai lettek Horváth Károly, Sándor Albert, Gözsy Árpád, Györfly Sándor, Pajor Kornél és Balázs Ignác, kik rendes tagsági díjaik első részletét befizették, mit ezennel nyilvánosan nyugtáztok.

A fillérestély rendezői, közreműködői és az adakozók fogadják az egyesület hálás köszönetét.

Csikszereda, 1889. január 13.

Kovács Antal,
penztárnok.

CSARNOK.**Kulturtörténeti adatok.****I. A keztyűről.**

A keztyű használatáról már a Homer „Odyssea”-ban találunk említést, hol Laertesről az áll, hogy midőn kertjében foglalkozott, keztyűt viselt, nehogy kezeit a tövisek megsértsék.

De emél többet sem alakja, sem anyagáról nem lehet megtudni a jó öreg Homérról.

A görögök műveltség-történeti adatai azonban arról nem tanuskodnak, hogy a keztyű használata közöttük általános elterjedésnek örvendett volna. Csupán kivételesnek mondható tehát az itt-ott erre vonatkozólag előforduló adatok szerint.

Igy volt ez a régi rómaiaknál is, de itt a esászárság korszakában nagymérveket öltött eipuhultság és fényűzésnek már elengedhetetlen kiegészítő része, eszköze volt.

A középkorban a francia lovagoknál és papi-rendnél egyelőre symbolikus jelentéssel jött használatba. A lovagok a párbajra kihívások s ezeknek elfogadása jeléül használták; a papoknál pedig a püspökök részére a mise kiszolgáltatásánál a keztyű használata előírva volt.

A 13-ik században már úgy jelenik meg, mint a női öltözék kiegészítő része; először vászomból, majd kötve, később pedig bőrből készítve, s rendszeren könyökig ért.

Franciaországból időközben máshová is elterjedt és pedig első sorban Németországba. Ide a vallási viszályok alkalmával menekült s a német fejedelmek által szivesen fogadott francia protestánsok vitték magukkal a keztyű használatának szokását.

Több mint valószínű, hogy hazánkba Németországból importáltatott. Nálunk, is miként az egész művelt világon, általánosán el van terjedve s készítése szépen virágzó és sokaknak jövedelmező foglalkozást nyújt; mert mióta emberek élnek, a keztyű soha sem volt oly általános használatban, mint most.

A puhultság s később a fényűzés ezen eszköze mindazonáltal jelenleg nem annyira a fényűzésnek, mint inkább a tisztaság-, esimosság- és előkelőségnek eszköze.

B.

II. A selyemről.

Milyen drága volt a rómaiak idejében a selyem, kitetszik abból hogy Hellogabal császár (s harmadik században Kr. u.) volt az első, ki tiszta selyemruhát viselt s Aurelián nem engedte meg feleségének, hogy egész selyemruhát vásároljon mert igen sokba kerül.

Még a XVI-ik század elején olyan ritka és drága volt a selyem, hogy böles Frigyes fejedelen midőn Mandelsloh Berthold kancellárja hétköznapon selyem harisnyában hozzájött, így kiáltott fel: „Berthold, Berthold, milyen kevélységbe esik! Nekem is vannak selyemharisnyám, hanem én az enyémet csakis ünnepnapokon viselem. H.

Felelős szerkesztő: Dr. BOCSKOR BÉLA.

Főmunkatárs: VITOS MÓZES.

Kiadó: GYÖRGYJAKAB MÁRTON.

Gál József fűszer-üzletében

CSIKSZEREDÁBAN

egy jócsaládból való fiu — ki leg-

alább két gymnasiumot végzett —

tanulónak

azonnal felvétetik.

Lázár Antal

női és férfi divat, szövet és rövidaru

üzletében

Gyergyó-Szent-Miklóson

egy jó családoeli fiu — ki legalább egy

vagy két gymnasiumot végzett

tanulónak

azonnal felvétetik.

Három igen elegáns szán

FEHÉREK:

1 piros posztó szőnyeg és kerek kassal 65 frt.

1 drapszin posztó " " 75 frt.

1 barna posztó szőnyeg és koci kassal,

festetlen, csak lakirozva, a legszebb díófa

és kórisiából, vas talppal 7 személyre 130 frt.

RIEMER EDÉNÉL: Székely-Udvarhelyt.

(1-5)